

Διανυσματικός Χώρος

V : σύνολο

ΠΡΟΣΘΕΣΗ

Βαθμωτός Πολλαπλασιασμός

$$V \times V \rightarrow V \quad (\text{βυνάρτηση})$$

$$R \times V \rightarrow V$$

$$(v_1, v_2) \rightarrow v_1 + v_2$$

$$(\lambda, v) \rightarrow \lambda v$$

⊗ $v_1 + (v_2 + v_3) = (v_1 + v_2) + v_3 \quad \forall v_1, v_2, v_3$

⊗ Να $\exists 0 \in V : 0 + v = v + 0 = v \quad \forall v \in V$

⊗ $\forall v \in V$ να υπάρχει $-v \in V : v + (-v) = (-v) + v = 0 \quad \forall v \in V$

⊗ $v + w = w + v \quad \forall w, v \in V$

Αβελιανή Ομάδα

⊗ $(\lambda \mu)v = \lambda(\mu v)$

• • •

$\forall v, w \in V,$
 $\forall \mu, \lambda \in R$

⊗ $(\lambda + \mu)v = \lambda v + \mu v$

⊗ $\lambda(v + w) = \lambda v + \lambda w$

⊗ $1 \cdot v = v$

0_V (?) $\rightarrow R : 0$

$\rightarrow R^n : (0, \dots, 0)$

$R^{n \times m} : 0^{n \times m}$

Μηδενικό στοιχείο της ομάδας.

Από τις ιδιότητες του δ.χ. ζητήσαμε την ύπαρξη ενός στοιχείου $-v$ ώστε $v + (-v) = (-v) + v = 0$. Αυτό το στοιχείο είναι μοναδικό.

Πράγματι, αν $v' \in V$ και $v' + v = v + v' = 0_v \leftarrow$ ανόθετη!

Έχουμε $(v' + v) + (-v) = 0_v + (-v) = (-v)$

$v' + (v + (-v)) = (-v) \Rightarrow v' + 0_v = (-v) \Rightarrow v' = -v.$

$$\mathbb{R}^n \xrightarrow[\text{1-1}]{\text{επι}} \left\{ \begin{array}{l} \text{εφαρτήσεις} \\ \Sigma_{1, \dots, n} \rightarrow \mathbb{R} \end{array} \right\}$$

$$\psi$$

$$(x_1, \dots, x_n) \mapsto f: \begin{array}{l} f(1) = x_1 \\ f(2) = x_2 \\ \vdots \\ f(n) = x_n \end{array}$$

(An) ακολουθίες : εφαρτήσεις $f(n) = x_n$
 $\mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$

Άρα οι διανυσματικοί χώροι είναι εφαρτήσεις, και συμπεριφέρονται με τον ίδιο τρόπο.

↳ Σε αυτό το μάθημα θα κοιτάσουμε δ.χ. πεπερασμένης διάστασης!

Διανυσματικοί χώροι πεπερασμένης διάστασης

$$\cong \mathbb{R}^N$$

↳ Ισοδωμια που θα ορίσουμε.

Τι είναι διάσταση;

$$n \times \mathbb{R}^2 : \textcircled{2}, \mathbb{R}^3 : \textcircled{3}$$

Υπόχωροι

V διανυσματικός χώρος, $W \subset V$

Κατά πόσο οι πράξεις του V περιορισμένες στο W , δίνουν στο W δομή διανυσματικού χώρου.

Παράδειγμα : $\mathbb{R}^N = \{ (x_1, \dots, x_n) \}$

$$W = \{ (x_1, \dots, x_m, 0, \dots, 0) \}, m < N \rightsquigarrow \text{ικανοποιεί το να είναι δ.χ.}$$

$$\begin{array}{l} V \times V \rightarrow V \\ (v, w) \mapsto v + w \end{array}$$

$$\begin{array}{l} W \times W \rightarrow V \\ (v, w) \end{array} \rightsquigarrow \text{πρέπει να με στέλνει στο } V \text{ για να είναι υπόχωρος.}$$

$$\begin{array}{l} W \ni v = (x_1, \dots, x_m, 0, \dots, 0) \\ \downarrow \\ w = (x'_1, \dots, x'_m, 0, \dots, 0) \end{array} \left\{ \begin{array}{l} \text{προσθέτω} \\ \text{με τον} \\ \text{κανόνα} \\ \text{πρόσθεσης} \\ \text{του } V \end{array} \right.$$

$$(x_1 + x'_1, x_2 + x'_2, \dots, x_m + x'_m, 0 + 0, \dots, 0 + 0)$$

$$\parallel$$

$$v + w \in W$$

Εστω τώρα $W_1 = \{ (x_1, \dots, x_m, 1, \dots, 1) \}$

$$\left. \begin{aligned}
 v &= (x_1, \dots, x_m, 1, \dots, 1) \\
 w &= (x'_1, \dots, x'_m, 1, \dots, 1) \\
 v, w &\in W_1
 \end{aligned} \right\} v+w = (x_1+x'_1, \dots, x_m+x'_m, 2, \dots, 2) \notin W_1$$

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Αν για κάθε $w_1, w_2 \in W, W \neq \emptyset$

- $w_1 + w_2 \in W$
- $\forall \lambda \in \mathbb{R}, \lambda w_1 \in W$

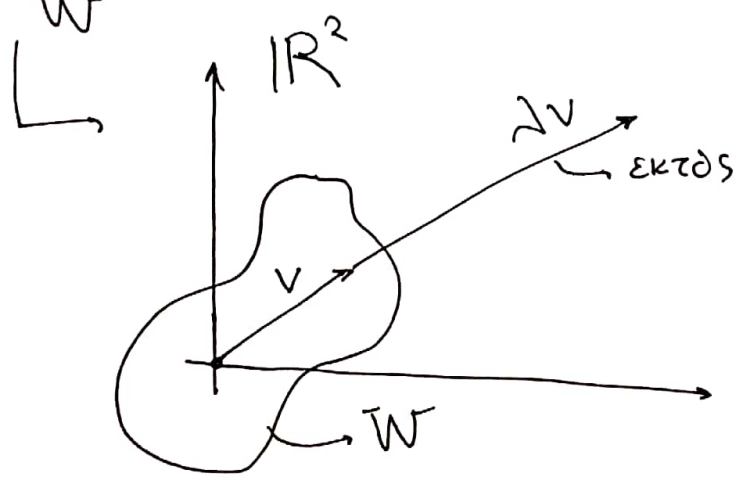
$\Rightarrow [W$ κλειστό ως προς τις πράξεις]

Τότε το W είναι υπόχωρος του V .

- $0_V \in W$; ναι γιατί $0_{\mathbb{R}} \cdot w = 0_V$ $\left\{ \begin{array}{l} \downarrow \\ w \in W \end{array} \right.$ ουδέτερο στοιχείο και του W και του V .
- $\exists -w \forall w \in W$? ναι είναι το $(-1)w = -w \in W$
- $v + (w + z) = (v + w) + z$
 $(\lambda + \mu)w = \lambda w + \mu w$
 $\lambda(v + w) = \lambda v + \lambda w$

ισχύει για κάθε $v, w, z \in V$ άρα και για κάθε $v, w, z \in W \subset V$.

↳ Το δύσκολο να δείξει κανείς και να αποώσει το W να είναι υπόχωρος είναι κατά πόσο οι πράξεις παραμένουν μέσα στο W

↳ Αν το $0_V \notin W$, τότε ο $W \subset V$ δεν είναι υπόχωρος

Εφαρμογή του κριτηρίου:

Έστω $V: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ των συναρτήσεων

Ο χώρος των συνεχών συναρτήσεων είναι υπόχωρος.

- f, g συνεχείς $\Rightarrow$ • $f+g$ συνεχής
- λf συνεχής

Οι ακολουθίες (a_n) οι οποίες συγκλίνουν στο 0, είναι υπόχωρος του χώρου των ακολουθιών:

$$\left. \begin{matrix} a_n \rightarrow 0 \\ b_n \rightarrow 0 \end{matrix} \right\} \begin{matrix} a_n + b_n \rightarrow 0 \\ \lambda a_n \rightarrow 0 \end{matrix}$$

Οι άνω τριγωνικοί πίνακες αποτελούν υπόχωρο των $n \times n$ πινάκων.

Αρκεί να δει το άθροισμα άνω τριγωνικών είναι άνω τριγωνικός και $\lambda(\text{άνω τριγωνικός}) = \text{άνω τριγωνικός}$.

Βασικό παράδειγμα:

A $n \times n$ πίνακας, και $AX=0$, $x = \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix}$
 ομογενές γραμμικό σύστημα $\begin{pmatrix} 0 \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix}$ n -άδα

Ο χώρος λύσεων ενός ομογενούς συστήματος είναι υπόχωρος του $\mathbb{R}^m$

$$\mathbb{R}^m \ni \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_m \end{pmatrix} : A \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_m \end{pmatrix} = 0$$

Πράγματι, αν $\left. \begin{matrix} A \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_m \end{pmatrix} = 0 \\ A \begin{pmatrix} y_1 \\ \vdots \\ y_m \end{pmatrix} = 0 \end{matrix} \right\} \Rightarrow A \begin{pmatrix} x_1 + y_1 \\ \vdots \\ x_m + y_m \end{pmatrix} = A \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_m \end{pmatrix} + A \begin{pmatrix} y_1 \\ \vdots \\ y_m \end{pmatrix} = 0.$

και $\lambda \cdot \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_m \end{pmatrix}$ επίσης λύση, γιατί $A \lambda \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_m \end{pmatrix} = \lambda A \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_m \end{pmatrix} = \lambda \cdot 0 = 0.$

Αντιθέτως, το μη-ομογενές σύστημα $A \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} b_1 \\ \vdots \\ b_n \end{pmatrix}$, $(b_1, \dots, b_n) \neq (0, \dots, 0)$

έχει χώρο λύσεων $\subset \mathbb{R}^m$ που δεν είναι διανυσματικός χώρος.

$$\left. \begin{array}{l} Ax = \begin{pmatrix} b_1 \\ \vdots \\ b_m \end{pmatrix} \\ Ay = \begin{pmatrix} b_1 \\ \vdots \\ b_m \end{pmatrix} \end{array} \right\} A(x+y) = 2 \begin{pmatrix} b_1 \\ \vdots \\ b_m \end{pmatrix} \neq \begin{pmatrix} b_1 \\ \vdots \\ b_m \end{pmatrix}$$

Έστω V ένας δ.χ. και W δ.χ.

• $V \cap W$: είναι δ.χ. υποχώρος του V, W

Πράγματι: αν $v_1, v_2 \in W$
και $v_1, v_2 \in V$ τότε $v_1 + v_2 \in W$ και $\lambda v_1 + \lambda v_2 \in W$
και $v_1 + v_2 \in V$ και $\lambda v_1 + \lambda v_2 \in V$

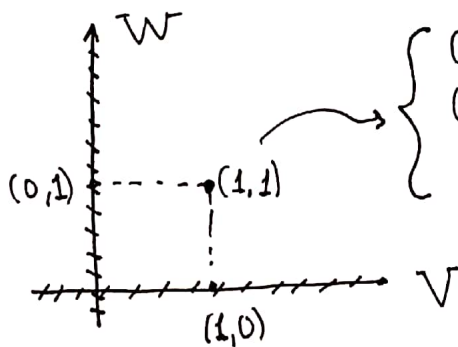
Άρα $v_1 + v_2 \in W \cap V$
 $\lambda v_1 + \lambda v_2 \in W \cap V$

Οι ενώσεις όμως δεν είναι:

$$n_x) \mathbb{R}^2 = \{ (x_1, x_2), x_i \in \mathbb{R} \}$$

$$V = \{ (x_1, 0), x_1 \in \mathbb{R} \} \Rightarrow \text{λύση του γρ. συστήματος } \begin{matrix} A \\ (0, 1) \end{matrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} = \begin{matrix} 0 \\ 0 \end{matrix} \begin{matrix} m=2 \\ n=1 \end{matrix}$$

$$W = \{ (0, x_2), x_2 \in \mathbb{R} \}$$

$$(1,0) + (0,1) = (1,1) \notin W \cup V$$

Άσκηση: $V \cup W$ είναι διανυσματικός χώρος αν και μόνο αν $V \subset W$ ή $W \subset V$

15.3.2023

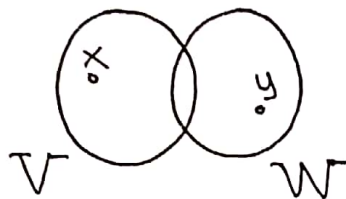
$\Rightarrow$

• Αν $W \subset V \Rightarrow V \cup W = V \sim \delta.x.$

• $V \subset W \Rightarrow V \cup W = W \sim \delta.x.$

$\Leftarrow$

• Έστω $V \cup W$ $\delta.x.$ και V όχι υποδιάνοσο W και W όχι υποδιάνοσο V

$\Downarrow$

• $\exists x \in V$ με $x \notin W$

• $\exists y \in W$ με $y \notin V$

Αφού $W \cup V$ $\delta.x.$

$x+y \in V \cup W \rightarrow x+y \in V \Rightarrow x+y = v \Rightarrow y = \overset{V}{v} - \overset{V}{x} \in V$ άτονο.

$x+y \in W \Rightarrow x+y = w \Rightarrow x = \underset{W}{w} - \underset{W}{y} \in W$ άτονο.